

ACHTERGROND

Sinds geruime tijd werken drie vmbo-scholen in Assen - Dr. Nassau College Penta, Vincent van Gogh Salland en Terra Assen - samen met de mbo-instelling Drenthe College aan de ontwikkeling van doorlopende onderwijstrajecten en de versterking van LOB. Deze samenwerking ontstond in de eerste plaats omdat de vmbo-scholen en het mbo de overstap voor de leerlingen soepeler wilden laten verlopen. Er was ook een andere reden: door krimp van het aantal leerlingen kwam het aanbod in het beroepsonderwijs in de Drentse hoofdstad onder druk te staan. Doorlopende leerlijnen vmbo-mbo boden een mogelijkheid het aanbod van beroepsonderwijs in de Drentse hoofdstad in stand te houden (en mogelijk zelfs uit te breiden) omdat leerlingen minder snel zouden kiezen voor een opleiding buiten Assen.

Een van de opbrengsten van de jarenlange samenwerking is een LOB-toolbox voor **ZORG & WELZIJN, ECONOMIE & ONDERNEMEN, VOEDING & HORECA** en **DIENSTVERLENING & PRODUCTEN**¹. Deze toolbox bestaat uit de LOB-activiteiten die tot dusver in het kader van het project *Doorlopende onderwijstrajecten en versterking LOB vmbo-mbo* ontwikkeld zijn. De doelstelling van de gezamenlijke LOB-activiteiten is de jongeren te ondersteunen bij de ontwikkeling van de 5 loopbaancompetenties, de oriëntatie op beroepen, op het mbo en mbo-opleidingen en een soepele overgang van het vmbo naar het mbo.

DOELEN EN UITGANGSPUNTEN

Succesvolle samenwerking vraagt om een heldere richting. Daarom werden in de eerste fase van de samenwerking gezamenlijke doelstellingen en uitgangspunten voor LOB geformuleerd.

Doelen

- De leerlingen van de kaderberoepsgerichte, gemengde en theoretische leerweg zijn in staat om een weloverwogen en op de praktijk gebaseerde keuze voor de vervolgopleiding in het mbo maken.
- De leerlingen ervaren een doorlopende leerlijn LOB vmbo-mbo waarin ze vanaf het eerste leerjaar in het vmbo werken aan de ontwikkeling van loopbaancompetenties. Het bereikte eindpunt, dat per leerling kan verschillen, vormt het startpunt voor de instroom in het mbo.
- Stevige netwerken van docenten en bedrijven vanuit de verschillende sectoren ondersteunen de doorlopende leerlijn LOB vmbo-mbo.

Uitgangspunten

- Alle leerlingen volgen vanaf leerjaar 1 een LOB-programma.
- In leerjaar 1 en 2 werken leerlingen aan de ontwikkeling van de 5 loopbaancompetenties (in het bijzonder op eigen kwaliteiten en motieven) en oriënteren ze zich op beroepen.
- In leerjaar 3 en 4 werken leerlingen aan de ontwikkeling van de 5 loopbaancompetenties, oriënteren ze zich op beroepen en oriënteren ze zich op concrete vervolgopleidingen in het mbo.
- De vo-scholen werken met eigen LOB-methodes en digitale loopbaandossiers. De gezamenlijke LOB-activiteiten worden hierin geïntegreerd.
- Mbo-studenten krijgen een actieve rol in het geheel van LOB-activiteiten.

¹ Gezamenlijke LOB-activiteiten voor vmbo-mbo *Techniek* zijn niet opgenomen in de toolbox. Zij worden vormgegeven binnen het programma van *Sterk Techniekonderwijs*

BESCHRIJVING GEZAMENLIJKE LOB-ACTIVITEITEN VMBO-MBO

ONDERBOUW

- Meeloopdag(en) met een beroepsbeoefenaar
- Regio Assen On Stage (wordt door 1 school als bovenbouwactiviteit gebruikt)
- Doe-dagen Sterk Techniekonderwijs
- Op bezoek bij het mbo

BOVENBOUW

Zorg & Welzijn, D&P

- Speeddaten met mbo-studenten
- Workshop Vaardigheden
- Praktische les op het mbo
- Meeloopdagen en open dagen op het mbo
- Snuffelstage/beroepsoriënterende stage in een erkend leerbedrijf

Economie & Ondernemen, D&P

- Activiteiten rond het vmbo-keuzevak Ondernemen
- Voorlichting door mbo-studenten
- Snuffelstage/beroepsoriënterende stage in een erkend leerbedrijf (D&P)
- Kennismaking met het mbo, meeloopdagen en open dagen op het mbo

Groen (Voeding en voorlichting), HBR en D&P

- Kennismaking met het mbo: carrousel over ontwikkelingen en vaardigheden in de werkvelden van Voeding en voorlichting en Horeca
- Meeloopdagen en open dagen op het mbo
- Voorlichting door mbo-docenten
- Snuffelstage/beroepsoriënterende stage in een erkend leerbedrijf

BESCHRIJVING LOB IN DE ONDERBOUW

Meeloopdag(en) met een beroepsbeoefenaar

Doel	Orientatie op werkzaamheden en beroepen in diverse werkvelden
Doelgroep	1e en 2e jaars vmbo-leerlingen
Omschrijving	In leerjaar 1 en/of 2 lopen alle vmbo-leerlingen een of meer dagen mee met een beroepsbeoefenaar van wie zij vinden dat hij of zij een interessant beroep heeft. Hieraan wordt een opdracht gekoppeld.
Duur	Minimaal 1 dag
Aandachtspunten	• Benut als vmbo-school het bedrijfennetwerk van de eigen school en van het mbo.

Doedagen Sterk Techniekonderwijs	
Doel	Orientatie op technische beroepen en bedrijven
Doelgroep	1e en 2e jaars vmbo-leerlingen
Omschrijving	Binnen de STO-regio Assen-Beilen organiseert Sterk Techniekonderwijs diverse activiteiten op de scholen en in de lokale omgeving waarin leerlingen kennis kunnen maken met de techniek, zoals workshops binnen de techlabs, doedagen op de vmbo-scholen, grootschalige lokale evenementen en bedrijfsbezoeken
Duur	Afhankelijk van de activiteit
Aandachtspunten	

Op bezoek bij het mbo	
Doel	Kennismaking met het mbo
Doelgroep	1e en 2e jaars vmbo-leerlingen
Omschrijving	Vmbo-leerlingen bezoeken de mbo-locatie van Drenthe College in Assen en krijgen daar een rondleiding. Afhankelijk van de opleiding wordt hier tevens een les aan gekoppeld.
Duur	2 uur
Aandachtspunten	

Regio Assen on Stage (beroepenfeest)	
Doel	Orientatie op beroepen en bedrijven in diverse werkvelden in de lokale omgeving
Doelgroep	2e jaars vmbo-leerlingen (D&P: 3e jaars vmbo-leerlingen)
Omschrijving	Tijdens het beroepenfeest gaan leerlingen en beroepsbeoefenaren in gesprek met elkaar over beroep en werkdag. Dit gebeurt in 3 of 4 rondes van ca 30 - 45 min. Met het uitwisselen van visitekaartjes wordt er een afspraak gemaakt tussen leerling en ondernemer voor één of meerdere werkbezoeken enkele weken later. Ook ouders worden nadrukkelijk betrokken en bijv. uitgenodigd om deel te nemen als beroepsbeoefenaar.
Duur	1 dag
Aandachtspunten	

BESCHRIJVING LOB IN DE BOVENBOUW

Zorg & Welzijn, D&P	
Doel	Orientatie op werkzaamheden en beroepen in het werkveld van Zorg & Welzijn
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Zorg & Welzijn volgen en/of geïnteresseerd zijn in het werkveld
Omschrijving	Vo-leerlingen lopen mee met een mbo-stagiaire in een erkend leerbedrijf in het werkveld en voeren een opdracht uit.
Duur	1 of meer dagdelen
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Deze activiteit wordt georganiseerd in nauw overleg met het mbo, omdat er gebruik wordt gemaakt van erkende leerbedrijven en de vo-leerlingen meelopen met een mbo-stagiaire. • Aangeraden wordt om deze activiteit uit te voeren in samenwerking met 3e jaars mbo-stagiaires. • Deze activiteit is ook geschikt voor vmbo-leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg.

Zorg & Welzijn, D&P	
Doel	Bijdragen aan een soepele overgang vmbo-mbo door vo-leerlingen kennis te laten maken met de manier van lesgeven op het mbo binnen diverse opleidingen mbo Zorg & Welzijn.
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Zorg & Welzijn volgen en/of geïnteresseerd zijn in het werkveld
Omschrijving	VO-leerlingen volgen praktische lessen op het mbo. Deze worden verzorgd door mbo-docenten.
Duur	1 dagdeel
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • De lessen sluiten aan bij de praktijkgerichte lessen op het vmbo. Dit vereist een goede inhoudelijke afstemming tussen de vmbo- en mbo-docent (en). • Deze activiteit is ook geschikt voor vmbo-leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg.

Zorg & Welzijn, D&P	
Doel	Orientatie op werkzaamheden en beroepen in het werkveld Zorg & Welzijn
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Zorg & Welzijn volgen en/of geïnteresseerd zijn in het werkveld
Omschrijving	MBO-studenten Zorg & Welzijn verzorgen een workshop over werkveldgerelateerde vaardigheden voor vmbo-leerlingen op de vmbo-locatie.
Duur	1 uur
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Voor deze activiteit wordt aangeraden om 2e en 3e jaars mbo-studenten met stage-ervaring te vragen • Een goede verhouding bestaat uit 2 mbo-studenten op 4-5 vmbo-leerlingen • Deze activiteit is eventueel ook geschikt voor vmbo-leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg. Geadviseerd wordt om dan mbo-studenten van de opleiding Dienstverlening, helpende Zorg Welzijn mee te nemen.

Zorg & Welzijn, D&P	
Doel	Orientatie op werkzaamheden en beroepen in het werkveld Zorg & Welzijn
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Zorg & Welzijn volgen en/of geïnteresseerd zijn in het werkveld
Omschrijving	Vmbo-leerlingen krijgen de gelegenheid om te speeddaten met mbo-studenten van opleidingen Zorg & Welzijn niveau 3 en 4. Aan de hand van een opdracht of instructie kunnen de vmbo-leerlingen vragen stellen over het werkveld en zich zo oriënteren op de praktijk.
Duur	1 uur
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Voor deze activiteit wordt aangeraden om 2e en 3e jaars mbo-studenten met stage-ervaring te vragen • Een goede verhouding bestaat uit 2 mbo-studenten op 4-5 vmbo-leerlingen • Deze activiteit is eventueel ook geschikt voor vmbo-leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg. Geadviseerd wordt om dan mbo-studenten van de opleiding Dienstverlening, helpende Zorg Welzijn mee te nemen.

Voeding & Horeca, D&P	
Doel	Orientatie op opleidingen en beroepen in het werkveld Voeding & Horeca
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Groen (Voeding), Horeca, Bakkerij & Recreatie of Diensten & Producten volgen
Omschrijving	Docenten van de horeca-opleidingen van het Drenthe College Assen geven op de vmbo-locaties voorlichting over de opleidingen van het College.
Duur	1 uur
Aandachtspunten	

Voeding & Horeca, D&P	
Doel	Orientatie op ontwikkelingen, werkzaamheden en beroepen in de werkvelden Voeding en voorlichting & Horeca
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Groen (Voeding en voorlichting)), Horeca, Bakkerij & Recreatie of Diensten & Producten volgen; vmbo-docenten
Omschrijving	Mbo-studenten en -docenten van het Drenthe College en Terra College verzorgen workshops over nieuwe ontwikkelingen en vaardigheden in de werkvelden van Voeding en voorlichting en Horeca.
Duur	2 dagdelen, verspreid over 2 dagen en 2 locaties, in de vorm van een carrousel
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Voor deze activiteit wordt aangeraden om 2e en 3e jaars mbo-studenten met stage-ervaring te vragen

Voeding & Horeca, D&P	
Doel	Orientatie op werkzaamheden en beroepen in de werkvelden Voeding en voorlichting & Horeca
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Groen (Voeding en voorlichting)), Horeca, Bakkerij & Recreatie of Diensten & Producten volgen
Omschrijving	Vo-leerlingen lopen mee met een beroepsbeoefenaar in een erkend leerbedrijf in het werkveld en voeren een opdracht uit.
Duur	1-4 weken
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Deze activiteit wordt georganiseerd in nauw overleg met het mbo, omdat er gebruik wordt gemaakt van erkende leerbedrijven

Economie & Ondernemen, D&P	
Doel	Orientatie op werkzaamheden en beroepen in het werkveld van Economie & Ondernemen; bijdragen aan een soepele overgang vmbo-mbo door kennismaking met het mbo
Doelgroep	Vmbo-leerlingen KB, GL en TL die het keuzevak Ondernemen volgen
Omschrijving	De vmbo-leerlingen volgen in het kader van het keuzevak Ondernemen een of meer lessen op het mbo en presenteren hun ondernemersplan aan een jury met mbo-studenten. Daarnaast gaan ze op werkbezoek bij een erkend leerbedrijf van het mbo.
Duur	Meerdere dagdelen
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Deze activiteit wordt georganiseerd in nauw overleg met het mbo

Economie & Ondernemen, D&P	
Doel	Bijdragen aan een soepele overgang vmbo-mbo door vo-leerlingen kennis te laten maken met de mbo-locatie
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Economie & Ondernemen volgen en/of geïnteresseerd zijn in het werkveld
Omschrijving	Vmbo-leerlingen krijgen op de mbo-locatie een rondleiding en volgen een workshop over het Business College. Dit wordt verzorgd door mbo-docenten.
Duur	1 dagdeel
Aandachtspunten	

Economie & Ondernemen, D&P	
Doel	Orientatie op opleidingen en beroepen in het werkveld Economie & Ondernemen
Doelgroep	3e en 4e jaars vmbo-leerlingen KB, GL en TL die een keuzevak op het gebied van Economie & Ondernemen volgen en/of geïnteresseerd zijn in het werkveld
Omschrijving	Studenten en docenten van het Business College van het Drenthe College Assen geven op de vmbo-locatie voorlichting over de opleidingen van het College.
Duur	1 uur
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Voor deze activiteit wordt aangeraden om 2e en 3e jaars mbo-studenten met stage-ervaring te vragen